

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A SIBIULUI

ABONAMENTUL:
Pe un an: 25 lei
Cont nr. 45.10.4.09.2

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA
se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român,
Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

Cititorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM
— serviciul export-import presă — Calea Griviței
nr. 64—66, P.O.B. 2001 telex 011226 — București.

„Ieși-va omul la lucrul său”

(Psalmul 103, 24)

Intre slujbele noastre bisericești, vecernia sau slujba de seară ocupă un loc aparte. Toate slujbele Bisericii Ortodoxe au o puternică înrîurire asupra sufletelor credincioșilor, hrănindu-le, luminându-le, ușurându-le de zgura păcatelor, a răului, primenindu-le, apropiindu-le de Dumnezeu și de semenii prin minunata țesătură a dragostei Mîntuitorului nostru Iisus Hristos. Slujba vecerniei însă cuprinde ca într-un balsam alinător întreaga noastră făptură, sufletească și trupească, după o zi de muncă, pregătindu-ne pentru o odihnă reconfortantă, binevenită, pentru a fi capabili de noi fapte de muncă în ziua care urmează.

„Ajunghind la apusul Soarelui și văzînd lumina cea de seară — spune o cântare de la vecernie — lăudăm pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu”, pentru că „ne-a ajutat — cum arată o rugăciune tot de la această slujbă — ca în partea cea trecută a zilei să ne abatem de la tot răul”, rugîndu-l totodată să ne ajute ca clipele care au mai rămas din ziua respectivă să le petrecem „fără de prihană înaintea sfintei slavei” Sale.

Pe lângă aceasta, slujba vecerniei ne aduce aminte de strînsă legătură, de solidaritatea sau destinul comun care există pentru întreaga zidire a lui Dumnezeu, fapt care este scos în lumină cît se poate de vădit de psalmul 103, cu care începe vecernia. Se desprinde din acest psalm rostul pus de Dumnezeu în fiecare făptură, în tot ceea ce ne înconjoară, totul convergînd spre preamărirea Părintelui ceresc și bucuria vieții, aspect predominant prezentînd activitatea noastră și cu deosebire aceea de a „scoate pîine din pămînt”, care întărește făptura noastră, ca și vinul și untdelemnul, care „veselesc inima omului” (Ps. 103, 16—17). În acest context, în care fiecare făptură, fiecare astru își îndeplinește neabătut menirea — fapt care dă farmec, armonie și sens planetei noastre, întregului univers — activitatea omului apare ca ceva măreț, ca o necesitate, ca o lege firească, ceea ce este exprimat atît de potrivit de următorul verset: „Ieși-va omul la lucrul său și la lucrarea sa pînă seara” (Ps. 103, 24).

Toate aceste considerații și, desigur, încă altele se impun atenției noastre cu deosebire acum la început de primăvară, la început de mai, cînd nu numai natura își reia cu puternică efervescență ciclul redeșteptării la viață, dar și omul parcă este chemat la o mai intensă lucrare. Cînstirea muncii, a celor înfrății prin muncă, printr-o sărbătorire specială, pare a nu fi fost mai potrivită în altă perioadă a anului ca acum la început de mai.

Intr-adevăr, viața omenească este de neconceput fără activitate, fără muncă. Firea omenească este astfel alcătuită de marele ei Ziditor, încît ea nu se poate împlini, nu poate crește spre rosturile ei fără activitate, fără muncă. Sf. Părinți ai Bisericii Ortodoxe spun că Dumnezeu a pus chiar unele rînduiri în natură, care să ne amintească obligația de a fi activi. Așa de pildă cîntatul cocoșului dis-de-diminează prezintă un fel de ceasornic natural cu rostul de a deștepta pe om la muncă.

Dacă cîntăm bine faptele, ne dăm seama că această interpretare este cît se poate de reală, mai ales dacă ne gîndim la lucrările agricole, care sînt în aceste zile în plină desfășurare. Mulți dintre noi ne-am născut și am crescut la coarnele plugului și știm că spor la arat, spor la coasă, spor la sapă, spor la seceră aveam numai atunci cînd Soarele ne prindea în cîmp. Știm acest lucru și acei mulți dintre noi care și astăzi desfășoară

(Continuare în pag. 3)

Învierea Domnului, cheazășie a învierii noastre

Marele praznic al Sf. Paști, peste care am trecut în aceste zile, ne-a reamintit că piatra de temelie a învățurii Bisericii noastre o formează credința nestrămutată în Învierea Domnului nostru Iisus Hristos, ca și în învierea tuturor celor morți, de la Adam și pînă la sfîrșitul lumii. Învierea morților este exprimată de art. 11 din Simbolul Credinței: „Aștept învierea morților”, iar Mărturisirea Ortodoxă se ocupă de ea în partea I, 121. Credința în învierea morților există și în Vechiul Testament, despre ea vorbind în mod direct sau în vedenii unii dintre prooroci. Astfel, Isaia scrie: „Morții tăi vor trăi și trupurile lor vor învia” (Is. 26, 19), iar Iezechiel, în capitolul 37 al cărții sale, redă o vedenie în care este dus de Domnul într-un cîmp plin de oase uscate, poruncindu-i-se să procească astfel: „Așa grăiește Domnul Dumnezeu: Duhule, vino din cele patru vînturi și suflă peste morții aceștia și vor învia” (Iez. 37, 9). Proorocul a ascultat porunca Domnului, după care în oase a intrat Duhul și au înviat (Iez. 37, 10). Credința în învierea morților există și la evreii din timpul Mîntuitorului, ceea ce se poate vedea din răspunsul Martei, sora lui Lazăr, cînd Mîntuitorul a asigurat-o că fratele ei va învia: „Știu că va învia la înviere, în ziua cea de apoi” (Ioan 11, 24).

Despre învierea morților Mîntuitorul Hristos a vorbit clar în numeroase rînduri: „Și aceasta este voia Celui ce m-a trimis, ca din toți pe care mi i-a dat mie să nu pierd pe nici unul, ci să-i înviez pe ei în ziua cea de apoi. Că aceasta este voia Tatălui meu, ca oricine vede pe Fiul și crede în El, să aibă viață veșnică și eu îl voi învia în ziua cea de apoi” (Ioan 6, 39—40), iar în alt loc spune: „Vine ceasul în care toți cei din morminte vor auzi glasul lui și vor ieși cei ce au făcut cele bune, spre învierea vieții, iar cei ce au făcut cele rele, spre învierea osîndirii” (Ioan 5, 28—29). La fel de clar vorbește și Sf. Apostol Pavel: „Pentru că însuși Domnul, întru poruncă, la glasul arhanghelului și întru trîmbița lui Dumnezeu, se va pogori din cer și cei morți întru Hristos vor învia întîi...” (I Tes. 4, 16). Propovăduind Evanghelia Domnului, Sfinții Apostoli au vestit nu numai evreilor, ci și celorlalte neamuri învierea morților (F. Ap. 4, 2; comp. F. Ap. 23, 6 și 24, 15). La fel și Sfinții Părinți în unanimitate testează convingerea tuturor creștinilor în învierea morților, aceasta fiind una din consecințele cele mai însemnate ale învierii lui Hristos. Astfel, Sf. Iustin Martirul spune că toți creștinii mor în credința învierii, așteptînd cu încredere redobîndirea trupurilor lor la înviere, cu toate că acestea murind, au fost supuse stricăciunii (Apol. I.).

Posibilitatea învierii morților a devenit realitate pentru contemporanii Mîntuitorului, ca de altfel și pentru cei ce cred în Evanghelia Sa, prin cele trei minuni ale învierilor pe care le-a făcut: învierea fiicei lui Iair (Matei 9, 8—26; Marcu 22—43; Luca 8, 40—56), învierea tînarului din cetatea Nain (Luca 7, 12—17), învierea lui Lazăr (Ioan 11, 14—44) și îndeosebi prin propria Sa înviere din morți (Matei 28, 1—8; Marcu 16, 1—8; Luca 24, 1—9; Ioan 20, 1—8).

Dar dacă, precum afirmă numeroși Sfinți Părinți și teologi mai vechi sau mai noi, învierea morților are atît de mare importanță în întregul edificiu al creștinismului, încît cu afirmarea sau cu negarea ei, rămîne în picioare sau cade întreaga învățatură creștină, ea are un temel sau un suport de nezdruncinat: învierea din morți a Mîntuitorului Iisus Hristos, învierea noastră fiind o consecință directă a acesteia. Ca nimeni altul dintre scriitorii sfinți, Sf. Pavel, Apostolul neamurilor, prin lumina dată lui de sus, explică corintenilor în chip magistral adevărul învierii morților pe temelul învierii

din morți a lui Iisus Hristos, deoarece unii dintre ei se îndoiau că va fi învierea morților.

După ce arată corintenilor — în cap. 15 al epistolei I pe care le-o scrie — adevărurile fundamentale ale Evanghelistei lui Hristos pe care le-a binevestit-o personal, pe care ei au primit-o, în care stau și prin care se vor mîntui, dacă vor ține la ea cu tărie, Sf. Pavel mărturisește că aceste adevăruri el însuși le-a primit de la Domnul, prin descoperire, iar cel dintîi dintre ele este că Hristos a murit pentru păcatele noastre că a fost îngropat și că a înviat a treia zi, după Scripturi, că s-a arătat Apostolilor și altor credincioși, dintre care unii încă trăiesc, iar mai la urmă i s-a arătat și lui. Și indiferent dacă aceste adevăruri le-a propovăduit lor el personal, ori alți evanghelizatori, le-au crezut așa cum li s-au binevestit (I Cor. 15, 1—11).

Și acum îi întreabă Apostolul: „Iar dacă se propovăduiește că Hristos a înviat din morți, cum zic unii dintre voi că nu este înviere a morților? Dacă nu este înviere a morților, nici Hristos n-a înviat. Și dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră și deșartă este și credința voastră” (I Cor. 15, 12—14). Mai mult: dacă morții nu înviază, cei ce propovăduiesc că Hristos a înviat devin martori mincinoși ai lui Dumnezeu, spunînd că El l-a înviat pe Hristos, pe care însă nu l-a înviat! Astfel, dacă morții nu înviază, nici Hristos n-a înviat, iar dacă Hristos n-a înviat, atunci toți cei ce au adormit întru nădejdea vieții în Hristos au pierit. Dar crezînd astfel, înseamnă că nădăjdum în Hristos numai în viața aceasta, fără să așteptăm viața viitoare, în felul acesta făcîndu-ne mai de plîns decît toți oamenii.

Astfel, între învierea morților și învierea lui Hristos este cea mai strînsă legătură, învierea morților fiind consecința directă a învierii lui Hristos, care prin învierea Sa s-a făcut începătura învierii morților: „Dar acum Hristos a înviat din morți, fiind începătura a învierii celor adormiți. Că de vreme ce printr-un om a venit moartea, tot printr-un om (Hristos) a venit și învierea morților. Căci precum în Adam toți mor, așa și în Hristos toți vor învia. Dar fiecare la rîndul cetei sale: Hristos începătura, apoi cei ai lui Hristos, la venirea Lui” (I Cor. 15, 20—23). Așadar, prin învierea Sa din morți, Hristos a nimicit mai întîi puterea morții în propriul Său trup, pentru ca la sfîrșitul veacurilor, cînd trupurile înviate ale morților se vor îmbrăca în nemurire, moartea să poată fi întrebăta: Unde este, moarte, biruința ta? Unde este, moarte, boldul tău? (I Cor. 15, 55).

Iată deci că în iconomia mîntuirii, așa după cum moartea este strîns legată de păcatul lui Adam, căci „precum printr-un om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea, așa că moartea a trecut la toți oamenii prin acela în care toți au păcătuit” (Rom. 5, 12), tot astfel învierea morților este strîns legată de învierea lui Hristos, care este cea mai puternică garanție a învierii noastre. Căci, precum spune Sf. Apostol Pavel: „Dacă am crescut împreună cu El prin asemănarea morții Lui, atunci vom fi părtași și ai învierii Lui” (Rom. 6, 5), ceea ce înseamnă că la această înviere și trupurile stricăcioase ale oamenilor se vor îmbrăca în nestricăcioase și nemurire, după asemănarea trupului lui Hristos celui înviat. Atunci se va împlini cuvîntul Domnului, grăit prin proorocul Isaia: „El va înlătura moartea pe vecie” (Is. 25, 8), ca și al proorocului Osea: „Unde este, moarte, biruința ta?” (Os. 13, 14). Iar atunci cînd moartea va fi biruită, se vor împlini cuvintele Psalmistului: „Zis-a Domnul Domnului meu: Șezi de-a dreapta mea, pînă ce voi pune pe

(Continuare în pag. 2)

Învierea Domnului, cheazășie a învierii noastre

(Urmare din pag. 1)

vrajmașii tăi așternuti picioarelor tale" (Ps. 109, 1). Și astfel, după ce Domnul va supune Fiului și ultimul vrăjmaș, moartea, „atunci și Fiul însuși se va supune Celui ce i-a supus Lui toate, ca să fie totul în toate" (I Cor. 15, 28).

Cît privește deosebirea dintre trupurile dinainte de moarte și cele înviate, aceasta nu exclude identitatea dintre ele. Căci dacă este drept ca trupurile să învieze, pentru ca aceia care au făcut cele bune în viață să-și ia răsplata în trup, adică și sufletul și trupul să se împartășească de răsplata, întrucît împreună au săvîrșit faptele bune, iar cei ce au făcut cele rele să-și ia pedeapsa tot în trup, aceeași dreptate pretinde ca atît răsplata, cît și pedeapsa pentru faptele făcute în viață, să fie primite de aceleași trupuri care au făcut cele bune sau cele rele, și nu de alte trupuri. Astfel, este firesc și drept ca, bunăoară, acela care a fost chinuit trupește pentru credință, îndurînd martiriul, să ia cununa cea neveștejită a măririi în același trup care a fost umilit, torturat și ucis, precum tot atît de firesc și de drept este ca acela care a trăit în desfătări și în destrăbălări trupești, făcînd din

trupul său mădular al necurăteniei, să sufere pedeapsa în același trup cu care a păcătuit.

Pe temeiul celor arătate mai înainte, noi creștinii trebuie să păstrăm nestrămütată credința în învierea morților, a cărei cheazășie de nezdruccinat este învierea Domnului nostru Iisus Hristos. De altfel, însuși troparul învierii: „Hristos a înviat din morți, cu moartea pre moarte călcînd, și celor din morminte, viață dăruindu-le", mărturisește credința noastră în învierea morților, pe temeiul învierii Mîntuitorului Hristos. Această credință izvorăște și se întemeiează în Iisus Hristos, căci numai Cel ce a înviat cel dintîi din morți, numai cel ce s-a făcut începător învierii morților, este în stare să-i învieze pe aceia al căror frate este, pentru care s-a întrupat, a pățimit, a murit și a înviat. Căci pentru toți credincioșii, natura omească a lui Iisus Hristos, prin moarte și înviere, devine un vas comunicant al energiilor dumnezeiești spre ei și pentru ei, așadar El este izvorul permanent al vieții noastre întru Domnul.

I. Zăgrean

Binecuvîntări la Sfînta Liturghie

Sfînta Liturghie este cea mai însemnată dintre slujbele sfîntei noastre Biserici. La Sfînta Liturghie facem pomenire, ne aducem aminte „de cruce, de îngroparea, de învierea cea de-a treia zi, de înălțarea la ceruri, de șederea de-a dreapta Tatălui și de cea de-a doua și mărită venire" a Domnului nostru Iisus Hristos. Prin Sf. Liturghie, toate acestea se aduc în cîmpul conștiinței noastre, se fac lucrătoare în viața noastră. Sf. Liturghie îl aduce pe Dumnezeu între noi. Ea îl face pe Hristos prezent în mijlocul nostru. Dar la Sf. Liturghie și omul i se înfățișează lui Dumnezeu, credincioșii stau în fața Domnului Hristos. Odată cu cinstitele daruri „ce sînt puse înainte", credincioșii se aduc pe ei înșiși lui Dumnezeu ca „jertfă vie" sfîntă, Domnului bine primită și ca o „înțeleaptă închinăciune" a lor (Rom. 12, 1).

Cei ce iau parte la Sf. Liturghie îi aduc Sf. Treimi „cîntare întreit sfîntă" și cîntă împreună cu sfintele Puteri: „Sfînt, Sfînt, Sfînt Domnul Savaot, plin este cerul și pămîntul de mărire Lui...". Mărirind și cîntînd cu o gură și cu o inimă, ei zic către Dumnezeu: „Pe tine te laudăm, pe Tine te cuvîntăm. Tîe îți mulțumim Doamne, și ne rugăm Tîe, Dumnezeului nostru." Prin astfel de cuvinte, ca și prin altele asemenea acestora, iubitorii de mîntuire și de desăvîrșire aduc lui Dumnezeu, „jertfă de laudă, adică rodul buzelor care preamăresc numele lui" (Evr. 13, 15). Ei știu însă că acesta este doar un început, doar un chip al slujirii față de Dumnezeu, la care trebuie să se adauge slujirea cea din toată vremea, liturghia vieții.

În scopul slujirii de toată vremea, credincioșii primesc, în sfînta biserică, la Sf. Liturghie, prin mijlocire preoțească, ajutorul de la Dumnezeu, revărsat asupra lor prin minunatele binecuvîntări ce li se împartășesc.

Astfel, la fiecare Sfîntă Liturghie credincioșii care sînt de față aud rostindu-se pentru ei, de patru ori, cuvintele de binecuvîntare „pace tuturor." E vorba desigur de „pacea de sus", de acea pace pe care au avut-o în vedere îngerii care au cîntat la Nașterea Domnului Hristos: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bună învoire" (Luca 2, 14). Pacea pe care ne-o dorește Biserica și pe care ne-o împartășește Dumnezeu prin mijlocire preoțească nu este alta decît pacea pe care a făgăduit-o Domnul Hristos ucenicilor Săi, înainte de patima Sa cea mîntuitoare, cînd zice: „Pacea mea las vouă, pacea mea dau vouă" (Ioan 14, 27) și pe care le-a și dăruit-o după Învierea Sa, cînd le-a zis: „Pace vouă" (Ioan 20, 19). Aceasta este „pacea lui Dumnezeu, care covîrșește toată mintea" (Filipeni 4, 7), este pacea din nepătimire și pacea din har.

„Pe voi pe toți, dreptmăritorilor creștini, să vă pomenească Domnul Dumnezeu întru Împărăția Sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor" — este cea de-a doua binecuvîntare a Sfîntei Liturghii. Ea ne amintește de dorința tîlharului celui credincios, răstignit împreună cu Domnul Hristos, care a zis către Mîntuitorul: „Pomeniște-mă, Doamne, cînd vei veni întru împărăția ta" (Luca 23, 42) și care a auzit de la Domnul: „Adevăr grăiesc tîe, astăzi vei fi cu mine

în rai" (Luca 23, 43). Primind binecuvîntarea de a fi pomeniți în Împărăția lui Dumnezeu, avem și noi mai mult încredințarea că într-o zi ne va spune și nouă Domnul Hristos: „Vei fi cu mine în rai", mai ales dacă ne vom sili să fim cu El în toate zilele vieții noastre.

Cînd cugetăm la cea de-a treia binecuvîntare a Sfîntei Liturghii, cuprinsă în cuvintele: „Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împartășirea Sfîntului Duh să fie cu voi cu toți" (II Cor. 13, 13), sîntem copleșiți de bogăția cuprinsului ei. Cine are harul Domnului nostru Iisus Hristos, are calea deschisă către „dragostea lui Dumnezeu-Tatăl" și acela i se împartășește și Duhul Sfînt. De altfel, la rugăciunea de chemare a Duhului Sfînt (epicleză), ca să sfîntească cinstitele daruri, puse pe sfînta masă, și să le prefacă în Trupul și Sângele Domnului Hristos, preotul se roagă zicînd: „Trimite Duhul Tău cel Sfînt peste noi și peste aceste daruri ce sînt puse înainte." La sfîrșitul acestei rugăciuni, în legătură cu scopul pentru care preotul cere sfîntirea și prefacerea cinstitelor daruri, el zice către Părintele ceresc că cere aceasta „pentru ca să fie celor ce se împartășesc spre trezirea sufletului, spre iertarea păcatelor, spre împartășirea cu Sfîntul Duh". Să reținem, deci, că Sfînta Cuminecătură are drept scop și „împartășirea cu Duhul Sfînt" a credincioșilor.

Cel ce are harul Domnului nostru Iisus Hristos e cuprins în dragostea lui Dumnezeu-Tatăl și se împartășește cu Duhul Sfînt, acela are pacea izvorîtă din nepătimire și susținută de har. Unul ca acela se învrednicește în chip firesc și de cea dintîi binecuvîntare pe care o dă sfînta Biserică, prin slujitorii sfînțiți ai ei, după sfîntirea darurilor, adică de binecuvîntarea: „Să fie milele marelui Dumnezeu și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos cu voi cu toți."

Către sfîrșitul Sfîntei Liturghii, sfîntitul slujitor al sfîntei Biserici, cu sfîntul potir în mîna, binecuvîntează pe credincioșii ce sînt de față, spunînd în rugăciune către Dumnezeu: „Mîntuiește, Dumnezeule, poporul Tău și binecuvîntează moștenirea Ta."

Îmbogățiți cu îndemnuri sfînte și cu cugete înalte de dumnezeiască Liturghie, cu buze curățite prin cîntări duhovnicești, credincioșii se învrednicesc și de ultima binecuvîntare a Sfîntei Liturghii, care este cuprinsă în cuvintele: „Binecuvîntarea Domnului peste voi, cu al Său dar și cu a Sa iubire de oameni, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor."

Mai sînt la Sfînta Liturghie și cîteva binecuvîntări rînduite anume pentru diacon. Dintre acestea, cea mai des repetată este binecuvîntarea: „Să te pomenească Domnul Dumnezeu întru Împărăția Sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor." Pe lîngă aceasta pentru diacon se mai spune: „Să îndrepteze Domnul pașii tăi spre tot lucrul bun" și: „Duhul Sfînt să vină peste tine și puterea Celui Preaînalt să te umbrească." La această din urmă binecuvîntare, diaconul răspunde: „Același Duh să lucreze împreună cu noi în toate zilele vieții noastre."

Este bine să ne amintim cît mai des de binecuvîntările de la Sfînta Liturghie, să le prețuim

Pagini din istoria fostei Mănăstiri Cașva

Urmele unei mănăstiri distruse de armatele lui Bucow la 1762 au fost descoperite recent în comuna Cașva, în urma unei însemnări dintr-un manuscris datînd din anul 1900, al preotului Simion Zean, privind monografia susnumitei comune, în care se spune: „În afară de sat a fost o mănăstire, care din porunca împăratului, a fost dărîmată. Legenda spune că atunci cînd au venit cu porunca de dărîmare, în mănăstire erau 12 călugări, care s-au refugiat în pădure..."

M-am deplasat în comuna Cașva—Reghin, unde am stat de vorbă cu bătrînii satului, în ale căror amintiri încă mai dănuie povestirile bunicilor, care le vorbeau despre mănăstirea de pe deal, unde călugări veniți de la Neamțu și Văratec adunau copiii satului toamna în brumar pînă primăvara cînd se umpleau pârăiele și crăpa mugurul stejarului, îndemnîndu-i la cunoașterea tainelor slovei pe bucoavne aduse de peste munți. Cînd copiii părăseau tînda mănăstirii, în prier, mergînd să ajute părinții în ale gospodăriei treburi, călugării copiau cărți și pictau icoane, care și azi pot fi întîlnite foarte des pe pereții caselor. Așa-mi spunea Ion Boaru din Cașva, răscolindu-și sacul amintirilor celor peste 70 de ani ce-i apăsau pe umeri. Alături de mine ascultau povestea vechii mănăstiri încă vreo cinci-șase bătrîni care încuviințau din cap, oftînd din cînd în cînd sau completînd cu noi amănunte reînvierea trecutului.

... Crăiasa a dat ordin ca toate locașurile de cultură și rugăciuni românești care nu trec la noua credință plămădită la Viena și adusă de oamenii stăpînirii să fie arse, iar acei dintre români care nu vor trece la legea împăratului să fie înlănțuiți și aruncați în băile de sare, făcîndu-se vinovați de călcarea în picioare a poruncilor prea luminatei crăieșe.

Noua veste străbătu țara Ardealului ca un fulger, pretutindeni oamenii erau hotărîți să-și apere credința strămoșească și libertatea cu prețul vieții.

Iobagii din Cașva erau de cîțiva ani în conflict cu baronul cetății Gurghiului, Bornemisa, datorită pașunii muntelui Osoi, pașune mult rîvnită de administrația castelului, care era în proprietatea cășvenilor cu mult înainte de a veni grofii în Transilvania. Cu diferitele viclășuguri, Bornemisa pune mîna pe pașune, lipsindu-i pe cășveni de dreptul pășunatului pentru oi.

Cășvenii au făcut o delegație în fruntea căreia a pus pe părintele Isaia de la mănăstire și au plecat cu o jalbă la Viena. După cîteva luni se întoarce cu hîrtie scrisă de potracărul curții din Viena în care se consfințea dreptul iobagilor din Cașva pentru a-și paște oile pe Osoi.

Nu apăruseră încă armatele generalului Bucow în părțile mureșene, dar baronul cetății începu să-și organizeze armata ce o avea la castel pentru a înpăimînta iobagii.

În ziua de Sf. Nicolae, pe cînd era slujbă la mănăstire, baronul dădu ordin ca armata castelului să atace mănăstirea. O femeie bătrînă, Bloj Maria din Cașva, care era slujnică la curte, prin-zînd de veste, trecu prin grădina cetății și prin apa Gurghiului și duse vestea în sat. Oamenii au ieșit din biserică și se înarmează cu furci și coase. Pitulîndu-se într-o pădure mai la vale prin care ducea drumul la mănăstire, nu a trebuit să aștepte mult și armata grofului, condusă de un ofițer de husari, își făcuse apariția. Cînd au ajuns în mijlocul pădurii, un fag bătrîn căzu la pămînt, tăindu-le calea, iar iobagii ieșiră din văgauni și-i căsăpiră. Administrația castelului, vîzîndu-se neputincioasă în fața iobagilor, cere o anchetă comitatului Turda, care întîrzie răspunsul. Atunci Bornemisa trimise o scrisoare generalului Bucow, care prăda satele, rugîndu-l să vină de urgență că s-au răscolat iobagii din Cașva împotriva stăpînirii. Bucow nu s-a lăsat mult rugat, a trimis armata, care în iureșul sălbatec a trecut prin foc și sabie vetrele mureșene, distrugînd toate bisericile în tînda cărora copiii deprindeau tainele slovei.

Cînd au plecat armatele spre Cașva din Gur-

(Continuare în pag. 4)

din toată inima și mai ales să căutăm cît mai des prilejul să fim între aceia care se pot învrednici să primească aceste binecuvîntări, adică între cei ce iau parte la Sfînta Liturghie, aducînd lui Dumnezeu laudă, binecuvîntare, mulțumire și rugăciune și primind de la El „toată darea cea bună și tot darul desăvîrșit".

Ierod, Teofil Părăianu

„leși-va omul la lucrul său”

(Urmare din pag. 1)

sau prestează această muncă, ce nu este cu nimic mai prejos decât celelalte îndeletniciri omenești, dimpotrivă, orânduirea noastră de stat îi acordă, ca și altor sectoare de activitate, atenția cuvenită. Ba mai mult, se știe că țara noastră dispune de întinse și roditoare terenuri agricole, iar Conducerea Patriei noastre pune mari nădejdi în acei fii ai țării care ne asigură prin munca lor pînă, ca și atîtea alte produse necesare vieții noastre zilnice ca și pentru intensul schimb de bunuri care are loc în viața internațională.

Această categorie de oameni cu deosebire o avea în vedere Sf. Ioan Gură de Aur, care, în urmă cu peste 15 veacuri, închina omului muncitor gânduri de o înaltă noblețe, ca acestea: „Cinstesc vrednicia mîinii dure, noduroase, aspre, în care sălășluiește o măreție împărătească nepieritoare, căci această mînă poartă sceptra planetei noastre. Cinstesc de asemenea vrednicia chipului aspru, cu inteligență sobră, căci este chipul omului care trăiește așa cum trebuie să trăiască un om.”

Un proverb al poporului nostru spune că „omul sfințește locul”; îl sfințește desigur prin munca sa în primul rînd, munca însăși ajutînd omului să se desăvîrșească moral, să devină mai bun, mai cinstit, mai drept, mai om, pe cînd lipsa de ocupație, inactivitatea, lenea, parazitismul și altele asemenea acestora crează mediul în care cresc cele mai hidoase patimi și păcate omenești. În felul acesta munca devine ceva sfînt, ceea ce confirmă și un poet de-al nostru cînd vorbește de „sfînta muncă”. Munca agricolă, care este acum în toi pe ogoarele țării, ca și cadrul natural în care ea se desfășoară are, se pare, un dar special în această privință. Credincioșii satelor noastre au mers pînă acolo încît au văzut schițat în fiecare bob de grîu chipul, „fața Domnului Hristos”, ceea ce nu este lipsit de semnificație și din alt punct de vedere, căci din fîmă de grîu și vin curat de viță se pregătește Sf. Euharistie, Taină de bază a Legii noastre creștinești străbune.

Un lan de grîu, ca de altfel și alte fenomene ale firii ce ne înconjoară, ne dă prilej de meditație, ducîndu-ne la anumite edificări interioare: „Am străbătut de curînd un lan de grîu — scria în urmă cu aproape 10 ani Geo Bogza într-un

articol intitulat: *Grîul — și am fost uimit încă odată de cîtă frumusețe și înțelepciune a firii s-au revărsat asupra mea. Am străbătut un lan de grîu ce se întindea de la o zare la alta și am ajuns la capătul lui mai înțelept decât dacă aș fi citit cartea unuia din marii înțelepți ai lumii”. Contemplînd un lan de grîu în pîrgă, preotul și scriitorul Gala Galaction scria și el: „Cunosc minunea grîului care se coace, de cînd m-am pomenit. Ziua din an cînd mă întîlnesc cu spicele cele noi este o zi binecuvîntată. Aici este adevărul. Aici este binecuvîntarea și aici sînt porțile cerului! Cîmpia plină de belșug este o divină lecție de bunătate dumnezeiască. Avem toți ce mîncă. Dumnezeu poartă de grijă tuturor!”*

*

„leși-va omul la lucrul său” — ne amintește psalmul vecerniei și, cu adevărat, toți fiii țării ies zi de zi la lucrul lor, căci munca pusă în slujba binelui obștesc este singurul criteriu de cîntărire a valorii unui om în societatea noastră de astăzi.

În uriașul laborator al țării, sînt integrați deplin și fiii Bisericii Ortodoxe Române, pentru care, așa cum am văzut, munca are rezonanțe profunde. Munca de orice fel, manuală și intelectuală, prestată cu conștiințiozitate, cu dăruire, cu dragoste, are, potrivit învățăturii Bisericii noastre, valoare nu numai în această viață, ci și în veșnicie. Despre muncă a fost scrisă de curînd chiar o teză de doctorat în Teologie, de către P. C. prof. Dr. C. Voicu, de la Institutul Teologic Universitar din Sibiu, intitulată: „Teologia muncii la Sf. Ioan Gură de Aur și actualitatea ei”, lucrare apărută în revista „Mitropolia Ardealului”, nr. 3—5 (martie—mai) 1975. Parcurgînd această lucrare ne dăm din nou seama de rostul înalt pe care activitatea, munca îl are în viața noastră a fiecăruia.

De aceea, în aceste zile de muncă intensă — ne gîndim, în această privință, în primul rînd la lucrătorii de pe ogoare — să ne aducem aportul nostru de muncă cinstită și devotată pentru binele general, lucrînd „ca pentru Dumnezeu”, cum zice Apostolul, căci la vreme potrivită vom și seceră, nu numai cele materiale, ci și cele sufletești.

T.

Ștefan Octavian Iosif

La sfîrșitul anului trecut s-au împlinit 100 ani de la nașterea poetului Ștefan Octavian Iosif, unul dintre cei mai distinși lirici ai poeziei noastre de o sensibilitate rară, prin duioșia și sinceritatea sentimentelor, plasticitatea și claritatea imaginilor. S-a născut la Brașov. Tatăl său, originar din Drașeni-Odorhei, a fost profesorul Ștefan Iosif, fost și director al gimnaziului român din Scheii Brașovului. A studiat la Brașov, Sibiu și București și, trecînd de timpuriu Carpații, a ocupat funcții alese la muzeul Aman și la biblioteca Fundației universitare din București.

Șt. O. Iosif a debutat cu poezii la 1892 în „Revista Școlii” din Craiova și a continuat să publice la „Viața” lui Vlahuță (1893—95), „Epoca” (1896—98), „Literatura și arta română”, „Convorbiri literare”, „Semănătorul” lui Nicolae Iorga (1903) pe care l-a redactat împreună cu D. Anghel, Ilarie Chendi, Scurtu și M. Sadoveanu. A publicat volumele de poezii: „Patriarhale” (1901), „Poezii” (1902), „Credințe” (1905), poema „Din zile mari” (1905) din însărcinare oficială pentru comemorarea a 400 ani de la moartea lui Ștefan cel Mare. Apoi, în colaborare cu Anghel, „Caleidoscopul lui A. Mirea”, I 1908, II 1910 și „Carmen Seculare” (1909) și duioasele „Cîntece”. A scris și teatru, drama „Zorile”, un crîmpei din frămîntările revoltei din 1848 în Transilvania, ș. a.

Măiestria și ușurința versificației se vede însă la Șt. O. Iosif în traduceri sale din limbi străine, fiindcă el, călătorind prin Germania, Franța, Elveția și Italia a fost și unul dintre cei mai mari traducători ai noștri. Astfel a tradus „Apostolul” din Petöfi, „Wilhelm Tell” din Schiller, „Tannhäuser” din Wagner, poezii din Uhland, Verlaine, Schiller, Shakespeare etc., care nu se deosebesc cu nimic, din punct de vedere al valorii literare de opera sa originală.

Fără îndoială că poezia lui Șt. O. Iosif, pe lângă influența lui Goga, Coșbuc și chiar Eminescu, mai este alimentată de poeziile populare, amintirile din copilărie („Bunica”, „Fusul”, „Cocoarele”, „E mult de-atunci”, „Nucul” etc.) și din cîntecele bătrînești pe care le preface în balade artistice ca de exemplu: „Gruia”, „Pîntea”, „Stau la Bălgrad trei fărtași” ș. a. m. d. Nu mai vorbim de cele cîteva pasteluri care ne redau imagini frumoase de pe plaiurile românești.

Poezia lui Șt. O. Iosif nu este lipsită nici de spirit religios. Pentru a ilustra acest lucru, redăm cîteva exemple:

„... Icoana Preacuratei, simbolul de iubire,
El face-un pas spre dînsa, un pas spre mîntuire...“
(„Voevodul”)

„... Văd copilași pe ulițele ninse
Umblînd cu steaua și cu Moș Ajunul
Și-aud departe-un cor de glasuri stinse...“
(„De sărbători”)

„... Dar ce zgomot e în tindă?
Inima-i stă să se rupă
Vin copiii de colindă,
Vin la sora lor cea scumpă...“
(„Moș Ajun”)

Patriotismul lui Șt. O. Iosif este cît se poate de vădit cum vom vedea din versurile care oglindesc frămîntările din preajma măreței adunări de la Blaj (1848), din care reproducem, din volumul „Credințe”, următoarele:

„Un zvon din sat în sat străbate
Și dă norodului curaj;
El pleacă-n valuri tulburate
Și se îndreaptă către Blaj.
Sînt preoți și mireni cu toții
Minați de-același ideal
În fruntea tuturoră moșii
Mindria mîndrului Ardeal!”

Înainte de a muri, în 1913, la vîrsta de numai 38 de ani, cînd primul război mondial bătea la ușă și cînd națiunea română de pe ambele versante ale Carpaților aștepta cu ardoare Unirea cea mare, Șt. O. Iosif a scris înflăcăratul și popularul imn „La arme”, care a electrizat masele de români pentru realizarea unității noastre politice, unității de stat, unitate împlinită prin voința tuturor în 1918 și ridicată astăzi spre culmi tot mai înalte de dezvoltare multilaterală.

Nicolae D. Găvozdea

Informații interbisericești și interreligioase

● Între 24 și 31 ianuarie 1976 a avut loc la Bad Gandersheim (R. F. Germania) sesiunea Prezidiului Conferinței Bisericilor Europene. Din partea Bisericii Ortodoxe Române a participat P. S. Episcop Dr. Antonie Ploieșteanul, vicar patriarhal, membru în Comitetul Consultativ al C. E. B., care a avut mandatul de a înlocui în Prezidiu la această reuniune pe I. P. S. Mitropolit Justin al Moldovei și Sucevei.

După raportul Past. Dr. G. G. Williams, secretar general al Conferinței Bisericilor Europene, care a subliniat ca obiectiv principal al Conferinței Bisericilor Europene necesitatea menținerii unui bun climat între Est și Vest, Prof. Dr. Gyula Nagy a prezentat raportul sectorului de studii, după care s-a ascultat raportul financiar.

În continuare, reuniunea de la Bad Gandersheim a examinat următoarele probleme: raporturile Conferinței Bisericilor Europene cu Biserica Romano-Catolică și cu Conferința Creștină pentru Pace; rezultatele Adunării generale a Consiliului Ecumenic al Bisericilor de la Nairobi; rezultatele Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa, de la Helsinki; situația religioasă din Irlanda de Nord și situația Islamului în Europa.

Prezidiul Conferinței Bisericilor Europene a hotărît alcătuirea unui grup-nucleu restrîns, care să pregătească o adunare cu tema: „Ecumenismul în Europa” — în care va fi desemnat și un reprezentant al Bisericii noastre — și înființarea unui grup comun de lucru între Conferința Bisericilor Europene și Conferința Creștină pentru Pace, în care a fost propus și I. P. S. Mitropolit Nicolae al Banatului.

La invitația Dr. Gerhard Heintze, episcop evanghelic de Braunschweig, președinte al Conferinței Bisericilor Europene, P. S. Episcop Dr. Antonie Ploieșteanul, vicar patriarhal, a ținut la Bad Gandersheim o conferință cu tema „Biserica Ortodoxă Română astăzi”.

● Între 1—5 februarie 1976, au avut loc la Tripoli (Libia) lucrările Seminarului islamo-creștin, organizat de Libia și Vatican.

La lucrări au participat și circa 400 de observatori din peste 60 de țări din toate continentele, reprezentînd conducători de culte, teologi creștini și musulmani, specialiști în studiul comparat al religiilor și sociologi, personalități politice, membri ai Corpului diplomatic acreditat la Tripoli, repoteri și ziariști.

Între observatori s-au aflat și reprezentanți ai unor Biserici Ortodoxe.

Din România au participat ca observatori: I. P. S. Arhiepiscop Dr. Antim al Tomisului și Dunării de Jos și pr. asist. A. Stan — din partea Bisericii Ortodoxe Române — și Em. Sa Mehmet Iakub, Muftiul șef al Cultului musulman, însoțit de Negeat Osman, Imanul geamiei din comuna Ciocîrlia, jud. Constanța, și d-l Menat Sadi, din comuna Comana, jud. Constanța, invitați ai Șeicului Mahmud Subhi, președintele Asociației „Chemarea Islamică” din Libia.

Lucrările Seminarului islamo-creștin de la Tripoli s-au deschis la 1 februarie, prin recitarea unor versete din Coran și prin citirea pericopei din Matei 5, 1—12.

În ziua următoare s-a dat cuvîntul unor observatori, care au rostit cuvîntări de salut.

În numele cultelor religioase din România, I. P. S. Arhiepiscop Dr. Antim al Tomisului și Dunării de Jos a rostit o cuvîntare în care, între altele, a spus:

„Contactele și dialogul dintre oamenii de diferite ideologii constituie o necesitate izvorîită din imperativele vremii în care trăim și totodată pentru noi, reprezentanții religiilor, acestea sînt îndatoriri morale ce decurg din înseși temele învățăturii noastre de credință și din conștiința noastră religioasă.

(Continuare în pag. 4)

O nouă carte cu slujbele Sfinților români

Recent a apărut de sub teascurile Tipografiei Eparhiale din Sibiu „Îndreptar ortodox”*, tipărit cu aprobarea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, cu binecuvântarea I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae al Ardealului din inițiativa și purtarea de grijă a P. S. Sale Emilian Bîrdaș Rășinăreanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Sibiu. Această nouă tipăritură a fost editată de Sfânta Mitropolie a Ardealului (1975).

Prefața lucrării este întocmită de I. P. S. Teofil, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului, din care ca un fir roșu străbate ideea suferinții și a morții mucenicești a acelor care „și-au dat viața întru apărarea credinței lor și care, în vremuri de grea cumpănă și de furtuni, au stat în mijlocul fraților lor de neam și de credință, ca niște stâlpi de lumină, de întărire și de încredere în viitor”. Și din sînul neamului nostru au răsărit asemenea sfinți și mărturisitori ai drepte credințe care s-au așezat în fruntea mișcărilor de împotrîvire întru apărarea credinței ortodoxe, între care se numără vlădicii Iorest și Sava (Brancovici), mitropoliți ai Transilvaniei.

În veacul al XVIII-lea, au strălucit ca mari luptători pentru apărarea bisericii noastre ortodoxe cuvioșii călugări: Visarion (Sarai) și Sofronie (de la Cioara) și dreptcredinciosul țaran Oprea (Nicolae) din Sălișteța Sibiului. Unii dintre aceștia și-au sfîrșit viața în temnițele de la Kufstein (Tirol).

Pentru tăria lor neclintită în legea strămoșească și în iubirea de Biserică, pentru lupta și suferința lor mucenicească ei au fost canonizați prin hotărîrea Sf. Sinod al Bisericii noastre, adică au fost recunoscuți ca sfinți. Festivitățile de canonizare a lor au avut loc în luna octombrie 1955, în Catedrala Reîntregirii din Alba Iulia. Vlădicii Iorest și Sava sînt cinstiți cu titlul de „mărturisitori”, avînd ca zi de prăznuire ziua de 24 aprilie. Cuvioșii călugări Visarion și Sofronie sînt cinstiți cu titlul de „mărturisitori ai drepte credințe”, iar dreptcredinciosul Oprea este cinstit cu titlul de „mucenic”. Aceștia trei din urmă au ca zi de prăznuire ziua de 21 octombrie, ziua Reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române.

Obștea credincioșilor români din Transilvania avînd pururea vie lupta și suferința lor mucenicească i-a cinstit și înainte de canonizare și îi laudă mai ales acum prin rugăciuni și slujbe întocmite în cinstea lor, ca pe unii „care au dobîndit de la Dumnezeu puterea de a mijloci pentru noi, rugîndu-se Lui și fiind ocrotitorii noștri în vremuri de necazuri și nevoi”.

Pentru cunoașterea vieții și activității lor întru apărarea drepte credințe ortodoxe s-a scris viața lor, au fost alcătuite rugăciuni și slujbe bisericești și au fost zugrăvite icoane cu chipurile lor. Chipurile lor și frunțile lor aureolate de sfințenia vieții pe care au trăit-o, de credința vie în Dumnezeu, străjuiesc la toate altarele Bisericii noastre din Transilvania. Ei și-au adus jertfa vieții lor pe altarul iubirii de neam și de lege.

„Îndreptarul ortodox” pe care îl prezentăm cuprinde pe lîngă vechile rînduiri și slujbe bisericești în cinstea celor cincisprezece mărturisitori și mucenici ai drepte credințe și două acatiste, imne de laudă pentru preamărirea lor, care sînt tipărite pentru prima dată. Unul dintre ele e acatistul Sfinților Ierarhi Ilie Iorest și Sava Brancovici, mitropoliți Ardealului, iar al doilea e acatistul Sfinților Mărturisitori Visarion și Sofronie și al Mucenicului Oprea.

Iată un fragment din rugăciunea acatistului Sfinților Ierarhi Ilie Iorest și Sava Brancovici: „Rugați-vă Domnului, ca să întărească unitatea și dragostea de credință dintre frați, să reverse harul păcii în inimile tuturor, să ferească turma credincioșilor de toată reaua întîmplare, ca într-un cuget și într-un glas să preamărim pe Cel ce este Dătătorul darurilor și Mîntuitorul nostru.” Un fragment din acatistul Sfinților Mărturisitori Visarion și Sofronie și Mucenicul Oprea Nicolae: „Ocrotiți cu rugăciunile voastre turma cea dreptmăritoare, care vă cinstește pe voi ca pe niște stâlpi neclintiti ai drepte credințe” (Rugăciunea).

Lucrarea pe care o prezentăm: „Îndreptar ortodox” — cuprinde și viața acestor sfinți ortodocși români, precum și rugăciunile zilei, rînduiala Sf. Liturghii a Sf. Ioan Gură de Aur, Paraclisul Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu, un Sinaxar de pomenirea sfinților din Biserică Ortodoxă de peste tot anul și Acatiste ale Sfinților ortodocși români pe note muzicale.

* Cartea poate fi comandată la librăria eparhială din Sibiu, str. 1 Mai nr. 35, sau la Episcopia ortodoxă română Alba Iulia, str. M. Viteazul nr. 16.

Cartea pe care o recomandăm credincioșilor și preoților Bisericii noastre ne oferă în alese cuvinte de laudă și de preamărire un buchet din florile

cele mai alese ale sfințeniei care au înflorit pe mîndrele plaiuri ale Transilvaniei. „Privind la săvîrșirea vieții lor să le urmăm credința” (Evrei 13, 7).

Pr. prof. Al. Moisiu

Temeiuri ale învățaturii noastre de credință

Misiunea Bisericii

1. TRIMITEREA APOSTOLILOR ȘI MISIUNEA ÎNCREDINȚATA LOR DE MÎNTUITORUL IISUS HRISTOS

— „Datu-mi-s-a toată puterea în cer și pe pămînt, drept aceea, mergînd, învățați toate neamurile... învățîndu-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă” (Matei 28, 19—20).

— „Precum m-a trimis pe mine Tatăl, așa vă trimit și eu pe voi. Și zicînd acestea, a suflat asupra lor și le-a zis: luați Duh Sfînt” (Ioan 20, 21—22).

— „Dumnezeu voiește ca toți oamenii să se mîntuiască și să vină la cunoștința adevărului” (I Tim. 2, 4).

2. EVANGHELIZAREA — VESTIREA CUVÎNTULUI LUI DUMNEZEU

— „Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura” (Matei 16, 15).

— „Ce era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit și mîinile noastre au pipăit despre Cuvîntul vieții aceea vă vestim” (I Ioan 1, 1).

— „Dacă vestesc Evanghelia nu-mi este laudă, pentru că stă asupra mea datoria, căci vai mie dacă nu voi binevesti (evangeliza)” (I Cor. 9, 16).

— „Dar tu găsește cele ce se cuvînt în învățaturii sănătoase... întru toate arată-te pe tine pildă de fapte bune, în învățatură, în curăție, în cuvînt, în cuvînt sănătos și fără prihană, pentru ca cel potrivit să se rușineze, neavînd de zis nimic rău despre noi” (Tit 2, 1. 7—8).

3. SLUJIREA CREDINCIOȘILOR

— „Și a străbătut Iisus toată Galileia, învățînd în sinagogile lor și propovăduind Evanghelia împărăției și tămăduind toată boala și toată neputința în popor” (Matei 4, 23; 9, 35).

— „Duhul Domnului este peste mine, pentru care M-a uns să binevestesc săracilor. M-a trimis să vindec pe cei zdrobiți cu inima; să propovăduiesc robilor dezrobirea și celor orbi vederea, și să slobozesc pe cei apăsați și să vestesc anul plăcut Domnului” (Luca 4, 18—19).

— „Și chemînd pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat putere... și i-a trimis să propovăduiască împărăția lui Dumnezeu și să vindec pe cei bolnavi... Iar ei plecînd, mergeau prin sate binevestind (evangelizînd) și vindecînd pretutindeni” (Luca 9, 1—2, 6; Matei 3, 14—15).

— „Fiul Omului n-a venit să se slujească, ci ca să slujească el și să-și dea viața răscumpărare pentru mulți” (Matei 20, 28).

— „Iată, eu în mijlocul vostru sînt ca unul care slujește” (Luca 22, 27).

— „După harul pe care l-a primit fiecare, slujii-vă de el spre folosul tuturor ca niște buni iconomi ai harului celui de multe feluri al lui Dumnezeu” (I Petru 4, 10).

4. ÎNTĂRIREA ȘI UNITATEA CREDINCIOȘILOR ÎN DREAPTA CREDINȚĂ

— „Și eu, fraților, n-am putut să vă vorbesc ca unor fii duhovnicești, ci ca unor fii trupești, ca unor prunci în Hristos. Cu lapte v-am hrănit, nu cu bucate, căci încă nu puteți mîncă și încă nici acum nu puteți. Fiindcă sînteți tot trupești; cîtă vreme este între voi pizmă, ceartă și dezbinări, nu sînteți, oare, trupești?” (I Cor. 3, 1—3).

— „Fraților, nu fiți copii la minte. Fiți copii cînd e vorba de răutate. La minte însă fiți desăvîrșiți” (I Cor. 14, 20).

— „Propovăduiește cuvîntul, stăruiește cu timp și fără timp, muștră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelunga-răbdare și învățatura. Căci va veni o vreme cînd nu vor mai suferi învățatura, sănătoasă, ci dornici să-și desfăteze auzul — își vor grămădi învățaturi după pofta lor, și își vor întoarce auzul de la adevăr și se vor abate către basme. Tu fi treaz în toate, fă lucrul evanghelistului, slujba ta fă-o deplin” (II Tim. 4, 2—5).

— „Vă îndemn fraților, pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos, ca toți să vorbiți la fel și să nu fie dezbinări în sînul vostru, ci să fiți cu totul uniți în același cuget și în aceeași înțelegere” (I Cor. 1, 10).

— „Vă îndemn, fraților, să vă păziți de cei ce fac dezbinări și sminteli împotriva învățaturii pe care ați primit-o. Depărtați-vă de ei” (Rom. 16, 17—18).

— „Dacă vine cineva la voi și nu aduce învățatura cea adevărată, să nu-l primiți în casă și să nu-i spuneți: bun venit. Căci cel ce-i zice: bun venit, se face părtaș la faptele lui cele rele” (II Ioan 10—11).

— „Sînt și apostoli mincinoși, lucrători vicleni, care iau chip de apostoli ai lui Hristos. Nu e de mirare, deoarece însuși satana se preface în înger al luminii” (II Cor. 11, 13—14).

— „Fraților, chiar de va cădea un om în vreo greșală, voi cei duhovnicești, îndreptați-l pe unul ca acesta cu duhul blîndeții, luînd seama la tine însuși, ca să nu cazi și tu în ispită” (Gal. 6, 1).

— „O, fiii mei, pentru care sufăr iarăși durerile nașterii voastre din nou, pînă ce Hristos va lua chip în voi” (Gal. 4, 19). Diac. conf. Ioan I. Ică

Informații...

(Urmare din pag. 3)

Este timpul ca vechile tensiuni religioase de veacuri să fie abandonate, iar rămășițele atitudinilor ostile reciproce să fie definitiv anihilate. Credința noastră într-un singur Dumnezeu milositor și îndurat trebuie să devină un factor unificator, care să ne apropie în respect, prețuire și dragoste unii față de alții. Noi avem ferma convingere că formăm cu toții o singură familie umană și că principala misiune a religiilor pe care le reprezentăm este de a sluji armonia socială, binele comun și fericirea tuturor oamenilor.

Amintim cîteva teme tratate: „Bazele doctrine comune celor două religii și punctele de convergență”; „Dreptatea socială — rod al credinței în Dumnezeu”; „Cum putem să înlăturăm prejudecățile și lipsa de încredere care ne despart?” etc.

Scopul Seminarului islamo-creștin de la Tripoli a fost acela de a crea noi relații și o nouă atmosferă de încredere reciprocă între lumea musulmană și cea creștină.

Cezar Vasiliu

Pagini din istoria fostei Mănăstiri Cașva

(Urmare din pag. 2)

ghiu, de pe dealul Dumbrăviței și dealul Viilor, buciurile au început să sune. Din cele șapte cătune ale Cașvei, oamenii au pornit ca unul în aceea zi cu furcile și coasele, care s-au spălat de rugină în sînge. Lupta a fost scurtă dar crîncenă, moartea își spusese cuvîntul și într-o tabără și alta. Cășvenii s-au retras în munți, iar armata crăieșii a arș cea mai mare parte din sat, a dat foc mănăstirii, apoi s-a retras spre Gurghiu, ducînd cu ea pe iobagii prinși, legați cu lanțuri de care. Printre ei era și preotul Isaia, om bun și blînd, pripășit pe aceste locuri de prin părțile Zărandului. Cică se sfințise ca preot la Rîmnic. I-a vîrît pe toți în temnița cetății. Peste cîteva zile s-a dat un ordin și armata a adunat iobagii din satele văii Gurghiuului. Scoțîndu-l pe Isaia, l-au spînzurat. Cînd călăul a vrut să-i pună ștreangul în gît, el a prins ochiul ștreangului cu mîna și ar fi zis:

— Oameni buni, nu plîngeți, acesta e doar începutul luptei. Întotdeauna începutul e greu, dar va veni o vreme cînd în lume nu vor mai fi robi și nici stăpîni, cînd noroadele vor trece peste poruncile crăieșii ca peste niște hîraturi nefolositoare. Orice ne poate lua acum crăiasa, sudoare, munca, pașunile, dar credința și limba străbună nici morți nu le vom da.

Călăul i-a îndesat ștreangul cu forța în gît, a lovit scaunul, iar trupul slăbit al bunului parinte căută un sprijin în aer, balansîndu-se de cracă pînă cînd se liniști.

Această istorie a bătrînelui din Cașva reprezintă doar o frîntură din noianul de fapte provenite din adîncuri de istorie și transmise, asemenea cîntecelor bătrînești, din generație în generație, care ne grăiesc despre lupta fiilor acestui pămînt străbun pentru libertate și dreptate, pentru lumină sufletească și o viață mai bună, binefaceri de care ne bucurăm noi, generațiile de astăzi.

D. Boieru-Hodăceanu